

מפגש 13 - פעילות מפה ירוקה

ע"פ מערך של מהא אבו-אלחסן

זמן: שעה וחצי

כיתות: ג' - ו'

המערך כולל יציאה לסיור בשכונה – יש לדאוג לכמות מספקת של מלווים, לערוך את התיאומים הרלוונטיים מול בית הספר מראש ולהקפיד על כל כללי הבטיחות.

מטרות מרכזיות:

1. החניכים יבינו מהי מפה, מה היא מייצגת וכיצד משתמשים בה
2. העלאת מודעות החניכים למצב איכות הסביבה באזור בית הספר
3. הכרת המושג מפה ירוקה לחניכים, ויצירת תחושת שייכות אצלם (לפרויקט העולמי של המפות הירוקות)

עזרים:

- ❖ טושים לכתיבה על הלוח.
- ❖ דפים עם שרטוט של צורה (לחצי מכמות הילדים) ודפים חלקים (לחצי מכמות הילדים + אקסטרה)
- ❖ כלי כתיבה לחצי מכמות הילדים
- ❖ מפות של השכונה סביב ביה"ס (רק רחובות ודברים שלא קשורים למפה ירוקה).

פתיחה –

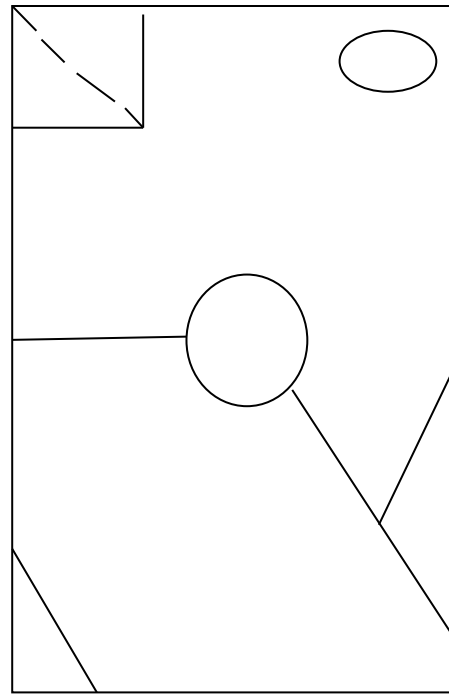
הכרת המושג 'מפה' (15 דק')

המדריך כותב על הלוח את המלה 'מפה' ומקיף אותה בעיגול, הוא מבקש מהחניכים להעלות מילים הקשורות למילה זו בעיניהם, ומוסיף את המילים הללו סביב המילה המרכזית. (צפוי כי החניכים יעלו מילים כמו: 'ידע', 'דרך', 'מקום המצאות', 'סימנים', 'מקרא').

לאחר מכן התלמידים מתחלקים לזוגות, כל זוג יושבים גב אל גב – כך שהם אינם רואים זה את זה. בכל זוג אחד מקבל דף עם שרטוט של מספר צורות פשוטות ואחד מקבל דף חלק ועפרון. בן הזוג שקיבלת ציור צריך לתאר לחברו את הציור (מבלי להראות לו אותו), על מנת שהוא יצליח לצייר את אותו הציור על הדף החלק (זוג שסיים מאוד מהר יכול לעשות ציור נוסף ולהתחלף בתפקידים).

דוגמה לשרטוט :

לאחר שרוב החניכים מסיימים המדריך מקיים דיון עם החניכים :

- האם יש הבדלים בין שני הציורים (המקורי וזה שנעשה על סמך התיאור)?

- האם אפשר שכולם יגיעו לציור זהה?

-מה היינו צריכים כדי לצייר ציור דומה יותר למקור?

מוסר ההשכל כאן הוא שלעיתים אין תחליף מילולי להסבר גרפי ושכדי להבין אחד את השני אנחנו חייבים שפה משותפת עם סימנים מוסכמים – כמו מה זה ריבוע, כמה זה ס"מ אחד... בנוסף כדי להצליח אנחנו צריכים להסביר בצורה שתהיה הכי ברורה ומתאימה לאדם השני ולא בצורה הכי נכונה, מי שמצייר צריך לנסות להקשיב ולהבין למה התכוונו.

גוף –

הכרת המושג 'מפה ירוקה' (5 דק')

המדריך מספר לחניכים מה היא מפה ירוקה : זוהי מפה המתארת את הסביבה. מפות כאלה משורטטות ברמה מקומית, ומשתמשות בקנה מידה ובסמלים מוגדרים. שרטוטים וסימולים אלה מראים לנו את מיקומיהם של משאבי טבע, אתרי פסולת, אתרי תרבות, אתרי מורשת ואתרי קיימות כמו מיחזור וגינון סביבתי.

המרכז הראשי המוביל את תכנית המפה הירוקה נמצא בניו-יורק. מפות כאלה שורטטו עבור יותר מ-400 ערים בעולם ולפחות 325 מהן הופצו.

המדריך מציג לתלמידים את האייקונים של המפות הירוקות (תולה פלקט על הלוח ועובר על הסימנים השונים). אלו הם אייקונים המוסכמים בכל העולם.

Green Map®

פיתוח כלכלי

- 🏪 שוק איכרים
- 🍎 תוצרת אורגנית / מזון טבעי
- ☕ מסעדה-בית קפה צמחוני/טבעי/טבעוני
- 👉 עסק / שירות ירוק
- 📍 חנות ירוקה ומוצרים ירוקים / חסכניים

תרבות ועיצוב

- 🏠 אתר תרבות
- 📐 אומנות
- 🎵 מוזיקת עולם
- 📖 אתר היסטורי
- 🏡 בנייה אקולוגית
- 👨‍🎨 אתר (אקולוגי) ידידותי לילדים
- 👤 אתר ידידותי לקשישים
- 🌱 אתר אקולוגי-רוחני

מידע

- 📍 מרכז מידע ירוק
- 📖 בית ספר סביבתי
- 🏠 מרכז קהילתי
- 🌳 משאבי חברה ורווחה
- 🗺️ אתר בריאות אלטרנטיבי
- 🌐 ארגון סביבתי

תנועה

- 🚲 חנות אופניים (מכירה, תיקון, השכרה)
- 🚲 שבילי אופניים על הכביש / עשירים
- 🚲 חניית אופניים בטוחה
- ♿ גישה לנכים
- 👤 טיולים רגליים מומלצים
- 🏠 ככר ציבורית / אזור חופשי ממכוניות
- 📍 תחנה מרכזית של תחבורה ציבורית

תשתיות

- 💧 מי שתייה
- ♻️ מחזור
- 🗑️ אתר הטמנת פסולת

מקורות מתחדשים

- ☀️ אתר אנרגיה סולארית
- ♻️ קומפוסט
- 🔄 שימוש חוזר / יד שנייה
- 🌱 אופציה לפיתוח מחדש

טבע: יבשה ומים

- פארק חוף/ גדת נחל
- ביצה/ אגן רטוב/ סביבה לחה
- אתר מים
- שטח פתוח
- נוף תצפית/ מראות מיוחדים
- אתר צפייה בכוכבים
- אתר שקיעה / זריחה

טבע: חי

- אתר צפרות וצפייה בבעלי-חיים
- בית גידול ימי
- בית גידול דו-חיים
- אתר צפייה בחרקים
- חיות חווה
- שטח לשחרור כלבים

טבע: צומח

- פארק / אתר נופש
- עץ מיוחד
- אתר פריחה
- שדרה מוצלת
- גן
- גינה קהילתית

אזורים מזהמים

- אתר פגוע / מכוור
- אזור תנועה מסוכן
- מקור זיהום רעש
- מקור זיהום אוויר
- אתר אכסון חומרים רעילים
- שחרור חומרים רעילים לסביבה

Contact

Green Map System

Email: info@greenmap.org

Mail: PO Box 249
New York, NY 10002, USA

Tel: +1 212 674 1631
Fax: +1 212 674 6206

שונות

- צורך בקביעת פגישה / טלפון מראש
- לרכישת מפות ירוקות
- תומך מפה ירוקה

במידה ויש צורך בסמלים נוספים – הילדים יכולים להמציא ולעצב חדשים!

סיור בשכונה (45 דק')

המדריך מחלק את החניכים ל-2 ונותן לכל קבוצה מפה של השכונה. החניכים יוצאים לסיור בשכונה ומוסיפים על גבי המפה סימולים עבור מה שנמצא בשכונה, כגון בתים, חנויות, אזורי פסולת, גינות וכו'.

לאחר הסיור כולם נפגשים בביה"ס ומשווים את שתי המפות שצוירו. המדריך ידון עם החניכים בהבדלים בין המפות שצוירו. בסופו של דבר כולם מאחדים את המידע למפה אחת. המדריך ייתן לחניכים הזדמנות לדון במפגעים הסביבתיים שראו בשכונה ובדרכים לשיפורם.

מכתב לראש העיר (10 דק')

החניכים יכתבו, בעזרת המדריך, מכתב לראש העיר, ויתארו את הדברים השליליים שראו בסיור בשכונה. במכתב החניכים יבקשו לשפר את הטעון שיפור בשכונה. לאחר מכן המדריך ישלים את תיקוני הניסוח, ויערוך את הטקסט בפורמט של מכתב רשמי. יש לאשר את המכתב מול הנהלת בית הספר לפני ששולחים!

סיכום –

החניכים עומדים בשורה. המדריך מציג להם היגדים הקשורים לנושא המפה הירוקה. חניך המסכים עם ההיגד צועד צעד קדימה וחניך שאינו מסכים נשאר במקומו.

דוגמאות להיגדים :

- 1) אני מסכים שיהיה מיכל למחזור פסולת בשכונה.
- 2) אני מרוצה מהמצב הנוכחי בשכונה שלי.
- 3) לו הייתי ראש העיר הייתי בונה גן שעשועים בשכונה.
- 4) ועוד...